

פחד דוד

יו"ל ע"י מוסדות "אורות חיים ומשה" ישראל

בנשיאות בנש"ק מורנו ורבנו הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

בן הצדיק המלוו"ן רבי משה אהרן פינטו זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלוו"ן רבי חיים פינטו זיע"א

ירושלים תל אביב חיפה באר שבע

הדלקת נרות 18:54 | 19:10 | 19:02 | 19:11

מוצאי שבת 20:08 | 20:11 | 20:11 | 20:10

רבינו תם 20:46 | 20:44 | 20:47 | 20:45

משכיל לדוד

מעלת החיים

בקיצור ימים ושנים אך למרות שנותיהם הקצרות על פני האדמה הם מילאו את ימיהם בלימוד ובשינון התורה הקדושה, חידשו חידושים רבים והותירו את חותמם לדורי דורות.

ידועים הם דברי המדרש (ילקוט"ש בראשית מא) שאדם הראשון ביקש לתת שבעים שנה משנות חייו למען דוד המלך אשר מלכתחילה עתיד היה למות באותו יום בו נולד. ולאחר תשע מאות ושלושים שנה כשהגיעה עת פקודה ואדם הראשון התבקש לעזוב את העולם, הוא בא אצל הקב"ה ושאלו מה עם שבעים שנותיו הנוספות, שהרי הובטח לו לחיות אלף שנים על פני האדמה. קרא הקב"ה למלאך גבריאל כדי שימציא לפני אדם הראשון את השטר עליו חתם ובו נאמר שהוא תורם שבעים שנה משנותיו למען דוד המלך.

ויש לעורר ולשאול כיצד זה שמלכתחילה הסכים אדם הראשון להעניק משנותיו למען דוד המלך ולבסוף הוא סירב לכך על אף שידע שנשמת דוד עתידה לפעול גדולות ונצורות ולהשפיע מגדלותה על כל הדורות כולם. והביאור בזה הוא שכאשר אדם הראשון הבטיח משנותיו למען דוד המלך הוא עדיין לא הכיר בערך החיים ובמעלתם, אך לאחר שכבר חי כמה מאות שנים על פני האדמה, היתה בו הידיעה הברורה עד כמה יש לייקר ולהעריך את החיים ועד כמה ניתן לנצלם למען הבורא. וכיון שכך, בהגיע עת פקודה לא רצה אדם הראשון להיפרד מן העולם וביקש לחיות עוד שבעים שנה, כי כאמור, כבר היתה בו ההכרה וההבנה בערך החיים ובקדושתם וידע להעריך חשיבותו של כל רגע ורגע.

ומוסיפים חז"ל (שבת ל, א) ואומרים שכאשר התקרבו ימי דוד המלך למות, הוא שאל את הקב"ה באיזה יום עתיד הוא לעזוב את העולם, השיב לו הקב"ה שהוא עתיד ליטול את נשמתו ביום השבת. מאחר ודוד המלך לא רצה שיתאבלו על מותו ביום השבת ובכך יפרו את שמחת השבת וקדושתה, ביקש הוא מאת הקב"ה שימית אותו ביום ראשון. אמר לו הקב"ה - איני מוסיף לך ולו יום אחד נוסף כיון שאין מלכות נוגעת בחבירתה והגיע זמן מלכות שלמה בנך. אמר דוד המלך - אם כן מוכן אני למות ביום שישי, ואף לזאת סרב הקב"ה באומרו שאינו מוכן להחסיר משנותיו ולו יום אחד בודד, כיון שכל יום מחיי דוד הינו בר מעלה גדולה לאין שיעור כלל, על כן אינו רוצה להחסיר מחייו אף לא יום אחד.

זא ולמד עד כמה יקרים ונעלים הם החיים שנקצבו לאדם אשר מהווים פרוזדור לקראת הטרקלין שהוא העולם הבא. ועל מנת שנוכל להיכנס אל הטרקלין המפואר, עלינו לעבור בפרוזדור הארוך של חיינו כאן בעולם הזה, כאשר כל פסיעה צריכה להיות מחושבת ומדוקדקת בכדי שלא נפסיד את הכניסה לטרקלין. וכפי שראינו מן הדברים האמורים לעיל, כל יום וכל שנה בחיי האדם קצובים ומדודים לו בבחינת שעון של חול שהגרגירים בו אוזלים ברגע מוחלט אחד, לא מעט לפני ולא מעט אחרי. ומתוך שנכיר בערכם של החיים נדע לנצלם באופן הנכון והראוי ביותר - להגדיל תורה ולהאדירה.

"אעברה נא ואראה את הארץ הטובה אשר בעבר הירדן ההר הטוב הזה והלבנון" (דברים ג, כה)

מצינו במשה רבנו שהרבה להתחנן אל ה' שיכפר על עוונו ויאפשר לו להמשיך לחיות על פני האדמה כדי שיוכל להיכנס אל ארץ ישראל. והגם שמשה הרבה להפציר ולהעתיר כנגד ה' חמש מאות וחמש עשרה תפילות שכולן היו שיר ושבח לבורא עולם, סירב הקב"ה לבקשת משה ואף אמר לו (שם ג, כו) "רב לך אל תוסף דבר אלי עוד בדבר הזה".

ולכאורה קשה - וכי זו תורה וזו שכרה, האם למשה רבנו לא היה מגיע לחיות עוד מספר שנים בעולם הזה על מנת שיוכל להיכנס אל ארץ הקודש. והנה משה מסר נפשו למען הנהגת עם ישראל וכדי להנחיל להם את התורה, וגם כאשר חטא במי מריבה היה זה עבור בני ישראל כדי שיוכלו להרוות את צימאונם במדבר. ולכך קשה עד מאוד מדוע הקב"ה עמד על דבריו ולא אפשר למשה להיכנס אל ארץ ישראל למרות שראה עד כמה עז רצונו, עד כדי כך שהיה מוכן להיכנס לארץ ישראל אפילו כגלגול של ציפור (עי' ליקוטי הלכות, יו"ד הל' ביצים; ה).

והביאור בזה הוא שהקב"ה קוצב לכל אדם את שנות החיים שלו על פני האדמה אשר במהלכן יש ביכולתו להגיע לידי השגת יעודו ותקונו. והנה ידע הקב"ה שמשה כבר הגיע לראש הפסגה מבחינה רוחנית במשך מאה ועשרים שנותיו, ואם היה ממשיך להחיותו על פני האדמה היה זה בבחינת 'כל המוסיף גורע'. ומשמע מזה שאם משה היה ממשיך לחיות מעבר למאה ועשרים שנותיו שנקצבו לו מלכתחילה, יתכן ובשנים הנוספות מעבר למה שיועד לו מתחילה, היה מאבד מן השלמות אותה כבר זכה להשיג. והקב"ה שראה לפניו רק את טובתו של משה, רצה שמשה יעלה לעולם האמת כשהוא בשיא פסגתו הרוחנית ולפיכך מנע ממנו את המשך החיים על פני האדמה.

ארע מעשה שבאו לפני בני משפחה של בחורה צעירה וסיפרו לי שהיא נתונה בין החיים ובין המוות לאחר שעברה תאונה קשה. ואמרו שהם מוכנים לעשות ככל שיידרש מהם על מנת שקרובת משפחתם תינצל ותזכה בחיים. ואמרתם להם שהם מצידם צריכים לעשות כל שבכוחם כדי להרבות זכויות לרפואתה של הבחורה, אך עם זאת עליהם לדעת שהקב"ה הוא זה שקוצב חיים לכל חי ועל כן רק הוא לבדו יחליט האם קרובתם תמשיך לחיות או תיקרא לעולם העליון.

לא פעם אנו מבכים מרה את מותו של אדם שהלך מן העולם בקיצור ימים ושנים, אך ראוי לנו לחדד בקרבנו את הידיעה שאם הקב"ה בחר ליטול את נשמתו עוד בהיותו צעיר, הרי זה לטובתו ומי יודע אם לא היה מחסיר ממעלתו ומהשגתו אילו היה ממשיך לחיות על פני האדמה.

כמו כן עלינו לדעת שלא אורך חיי האדם הוא הקובע את מעלתו אלא האיכות שבהם, ולעיתים זוכה אדם לרכוש מעלות רבות בעשרים שנה שאדם אחר לא זוכה לרכוש אפילו בשמונים שנה. וכגון זה מצינו בגדולי עולם שמתו

הילולא דצדיקיא

יג- רבי נתן נטע שפירא
מקראקא בעל מגלה עמוקות

יד - רבי יוסף נפתלי שטרן
ראש ישיבת פרשבורג

טו - רבי אברהם בן חסין
מחכמי מקנאס

טז- רבי יהודה (רבי הדאן)
פינטו זיע"א

יז- רבי אברהם פינטו
מרבני סלוניקי וצפת זיע"א

יז- רבי דניאל פינטו זיע"א

יט- רבי יעקב כולי
מח"ס "מעם לועז"

המעוניין לקבל את העלון בדוא"ל
ישלח הודעה: p@hpinto.org.il

במסילה נעלה

העכביש השיב בתשובה

לו בחיך: "מה תחשוב אם הכלב שלך ימות לפתע פתאום? האם הדבר יהווה עבורך סימן ואות מן השמים?"

"שהכלב ימות?" התפלא מר אלבז, "הרי זהו דבר בלתי הגיוני כלל, שכן הוא צעיר ובריא". אך אני התעקשתי ושאלתי אותו: "ואם אכן כלבך ימות?"

"אם הכלב ימות עכשיו" מר אלבז היה נחרץ בדעתו, "הרי שדבר זה יהווה עבורי את הסימן הגדול ביותר לכך שאורח חיי כעת רצוי ומקובל לפני ה' יתברך".

מר גבריאל אלבז ואני עמדנו על מקומו והבטנו בכלב הבריא והשלם המשתובב לצדנו, כשמר אלבז מחייך לעצמו ומשתומם: 'כיצד ימות כלב זה כעת ללא כל סיבה?' אך לא חלפה מחצית השעה מעת שסיים את דבריו - והנה הכלב נפל תחתיו ומת.

פחד נכנס ללבו של מר אלבז, וגם אני הייתי מופתע מאד מהדבר, שכן כלל לא חשבתי שהכלב ימות ברגעים הקרובים! **אולם מאת ה' היה מותו הפתאומי של הכלב ללמדנו על השגחתו הפרטנית בבריאה כולה.**

מעשה זה אשר נתפרסם ברבים, גרם לקידוש ה' גדול. אמונתנו בה' התחזקה עד מאד, וכפי דבריו, נשאר מר גבי אלבז עד היום הזה הנשיא הפעיל במוסדות "אורות חיים ומשה" בעיר ליאון שבצרפת. יגדיל תורה ויאדיר.

נשיא מוסדות "אורות חיים ומשה" בליאון שבצרפת, ר' גבריאל אלבז הי"ו, נצרך באחד הימים לחסד הבורא עימו שיורה לו את הדרך בה ילך ויתן בו את הדעת להחליט האם להמשיך לשמש כנשיא מוסדותינו בליאון, או שמא יתפטר מתפקיד זה כבקשת אשתו, ויתמסר במקומו להרחבת עסקיו הפרטיים!?

על כן נשא ר' גבריאל תפילתו לה' יתברך ושטח לפניו את שאלתו המיוחדת. בנוסף, הוא ביקש סימן משמים לדרך בה ילך.

כשמעתי על כך שהוא ביקש סימן מאת ה', הוכחתי אותו ואמרתי לו כי אין לשאול סימן מאת הקב"ה, שמא יבוא ח"ו לפגם באמונה אם לא יקבל את הסימן המיוחל. אולם מר אלבז ענה לי: "הרב צודק. כאשר יהודי לא רואה את הסימן המבוקש - ספקות באמונה עלולים להיכנס ללבו. אולם אני - גם אם לא אראה כל סימן כמו שביקשתי - אמשיך להאמין בקב"ה באמונה שלימה ותמימה. ואם כן אזכה לראות סימן מאת ה' לדבר - אזי אמונתי בקב"ה תתחזק מאד, אני אהיה קשור עוד יותר לריבונו של עולם ואמשיך להרחיב את מוסדות התורה והחסד".

באותה תקופה היה למר אלבז כלב שמירה נאמן אשר שמר על ביתו, ומר אלבז רחש לו חיבה מיוחדת. לפיכך אמרתי

נצור לשונך

תולה ארץ על בלימה

מניעת טובה

אסור לאדם לספר על חבריו שנמנע מלעשות לו טובה, אף שהוא יודע שהיה בידו להיטיב עמו ונמנע מכך [ויש בסיפור זה אף איסור 'לא תיטור', ולפעמים גם איסור 'לא תיקום']. ואיסור זה הוא אף אין למספר נגיעה בדבר, ולכן אסור ללוי לספר שראובן לא היטיב לשמעון.

במה מפטירין

הפטרת השבוע:

"נחמו נחמו עמי". (מ. א.)

הקשר לשבת: הפטרה זו היא אחת משבע שבתות של נחמה שמפטירין החל משבת שאחרי תשעה באב, והיא אחת מתוך שבע הפטרות מספר ישעיה הנקראות בשם: "שבעה דנחמתא"

"נחמו נחמו עמי". (ישעיה מ. א.)

אומר הקדוש ברוך הוא לישראל:

יש לכם להתנחם בזה בלבד שאתם 'עמי'.

ודבר זה כשלעצמו יש בו משום נחמה הגדולה ביותר.

("בני יששכר")

"נחמו נחמו עמי יאמר א-להיכם". (ישעיה מ. א.)

יש לעמוד על כפל הלשון "נחמו נחמו".

הענין יובן על פי משל:

שני אנשים נטשו את נשותיהם ונסעו למרחקים.

האחד הלך מחמת דוחקו לבקש לו מחיה לפרנסתו. השני היה עשיר גדול, אבל אשתו היתה אשת מדנים ורעת מזג, ולכן הוא עזב אותה והלך לארץ מרחקים יחד עם העני.

ויהי כי ארכו להם שם הימים ולא היה לנשותיהם שום ידיעה מרוב הדרך, הלכו הנשים לדרוש את פי הסוחרים המחזרים בעיירות אולי יש להם ידיעה מבעליהן.

והנה בא סוחר אחד ובישר לשתיהן; ראיתי את בעליך ודיברתי עמהם והם גם נתנו לי אגרות אליך. הנשים בקשו ממנו שיתן להן את המכתבים, אך הוא השיב להן שאין לו עתה פנאי לחפש אחר המכתבים. והבטיח שלמחרת יתן להן את המכתבים.

והנה אשת העשיר הלכה לביתה בשמחה ולא אמרה לו דבר, אך אשת העני הפצירה בו מאוד שיחפש אחר האיגרת ויתן לה. שאל אותה הסוחר; מדוע את מפצירה בי יותר מחבירתך ששמחה על הבשורה הטובה והלכה לביתה?

ענתה האשה במר נפשה; יש הבדל רב ביני לחברתי. כי היא יושבת בביתה שלווה ושוקטת כי הון ועושר בביתה, והסיבה שבעלה עזב אותה מחמת ריב וקטטה שהיו ביניהם, וכל דאגתה שמא בעלה עדיין כועס עליה ולכן עצה ששמעה שבעלה שלח לה איגרת, די לה במה שנודע לה שבעלה חפץ בה וישוב אליה, כי בעצם כתיבתו אליה כבר הביא לה נחמה. אבל אני אשה קשת רוח עניה וחסרה, כבר משתוקקת אני מאוד לדעת מה כותב בעלי, האם מצא לו מקור של פרנסה?

כיוצא בזה אומר הנביא לבני ישראל "נחמו" - דבר זה בלבד כבר עשוי לנחמכם. ולמה? כי "נחמו עמי יאמר אלהיכם" - שהש"ת שולח לכם דברי נחמה והוא מכריז כי א-להיכם הוא. זוהי הנחמה הגדולה ביותר בגלות שי שלכם תקוה ותקומה.

("כוכב מיעקב")

מן האוצר

מאוצרו של מו"ר הגה"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

דביקות בתורה מביאה לדביקות בהשי"ת

"ואתם הדבקים בה' אלוקיכם חיים כולכם היום" (דברים ט, ד)

במסכת סוטה (יד, א) מקשים חז"ל כיצד יתכן הדבר שהקב"ה מצווה על בני ישראל להלך אחריו, הרי הקב"ה הינו אש אוכלה וכיצד זה ניתן להלך אחריו. ומשיבים חז"ל שכוונת האמור היא שיש לדבוק במידותיו של הקב"ה בבחינת מה הוא אף אתה, שאם הקב"ה הינו רחום וחנון, אף לך יש להיות רחום וחנון, ואם הוא ארך אפיים ורב חסד, אף לך יש לדבוק במידות אלו. ויש לשאול על דברים אלו, כיצד יתכן שאדם ידמה לקב"ה במעשיו וידבק בהם בשעה שאדם מטבע בריאתו מוגבל ביכולותיו ובמעשיו משום הכוחות הפיזיים הקצובים שניתנו לו ומשום היצר הרע שמפעם בקרבו, ולעומת כן הקב"ה הינו כל יכול ואין גבול לכוחו ולהשגותיו וממילא ברי הוא שאף מידותיו הן בתכלית השלמות. אם כן קשה כיצד ניתן לבוא ולתבוע מן האדם שהינו יצור שרוחניתי וגשמיות משמשים בו בערבוביה, לדבוק במעשי ה' יתברך שכל כולו קדושה ורוחניות.

הנה המילה 'ואתם' עולה בהיפוך אותיות כמילה ואמת. ונראה לומר שהדרך לקיים את הנאמר 'ואתם הדבקים' היא על ידי דבקות בתורה הקדושה שניתנה בששה בסיון וכל כולה אמת צרופה ומזוקקת בכחינת האמור 'ואתם' - ואמת. וככל שהאדם מרבה את אחיזתו באמת התורה, כך גוברת מידת דבקותו בבורא יתברך, היות והתורה היא כור היתוך למעשי האדם ומידותיו, וכאשר אדם יגע בדברי התורה, מכוח זה הוא מתעלה במידותיו ומתדבק במידותיו של הבורא. ובזמן שאדם אכן מקיים את הנאמר 'ואתם הדבקים בה' אלוקיכם' - על ידי דבקות באמת של התורה, אזי כפועל יוצא הוא זוכה לחיים כולכם היום - הן לחיים בעולם הזה והן לחיי נצח לעולם הבא.

ויש לנו דעת שכאשר אדם רחוק מאמת התורה, אזי גם חיים בעולם הזה אין לו. ומעיד אני שהנני נוכח בזה פעם אחר פעם כאשר באים אלי אנשים מכל רחבי העולם ושוטחים לפני את כאבם ומר ליבם על הצרות והקשיים הפוקדים אותם. ולמראית עין נראה שלאותם אנשים יש את כל השפע והברכה על פני האדמה, אך אם תסיר מעליהם את המסווה, תראה שלמרות רוב עושרם, חיי הזוגיות שלהם הינם בשפל המדרגה עד שאינם יכולים ליהנות מעושרם, וזאת בנוסף לאמור (אבות ב, ז) 'מרבה נכסים מרבה דאגה'. כמו כן שמעתי על עשירים רבים המטופלים אצל טובי הפסיכולוגים והפסיכיאטרים המנסים בכל יכולתם להוציא אותם מן הדיכאון והעצבות האופפת אותם. לעומת זאת כאשר אדם עסוק בסחר התורה היקרה מפז ומפנינים ותולה את יתברך בבורא יתברך שיוון ויכלכל את כל צעדיו, אזי הדאגה סרה מליבו ויש בכוחו לחיות גם את חיי העולם הזה, שלא לדבר על חיי העולם הבא השמורים לו לאחר שנותיו על פני האדמה יחד עם כל הצדיקים והחסידים.

חיים בפרשה

ממשנתו של הקדוש רבינו חיים בן עטר זיע"א

"ואתם הדבקים בה' א-להיכם חיים כלכם היום" (ד. ה)

יתבאר על פי מה שכתב רמב"ם בפרק ו' מהלכות יסודי התורה (הלכה ב ג) וז"ל: "ושבעה שמות הם, הו"ה וכו'. כל המוחק אפילו אות אחת משבעה שמות אלו לוקה, כלה נטפל לה' מלפניו מותר למוחקו וכו', מלאחריו כגון 'ך' של א-להיך וכו' של א-להיכם וכיוצא בהם אינם נמחקים, והרי הם כשאר אותיות של שם שהשם מקדשם". עד כאן.

והוא מה שנתכוון לומר להם במאמר הדבקים בה', פירוש ולפי ששם זה המיוחד שם הו"ה אין אות נדבקת ונסמכת לו מלאחריו אלא מלפניו, כגון לה; בה; כה; ואותיות אלו אין בהם קדושה ומותר למוחקם, ואם כן תהיה דביקות ישראל בה' בדרך זה שאין ה' מקדשם - לזה גמר אומר "א-להיכם"; פירוש דביקות זה שאתם דבקים בה' אינה כדביקות האותיות שמלפניו, אלא כאותיות שמלאחריו, שהם כ"ם של א-להיכם, שהם קדושים כשאר אותיות של השם.

מן המעיין

"ושמרתם ועשיתם כי היא חכמתכם ובינתכם
לעיני העמים". (ד. ו)

לימוד התורה כפי שמביא רש"י: "ושמרתם זו משנה", מתבטאת בלשון שמירה. מדוע?

מסביר הגאון רבי משה פיינשטיין זצ"ל, כי בלא לימוד אצל רב מומחה, אף שירצה האדם לקיים את כל מצוות ה', הוא לא יקיימן כראוי, לפי שהוא עלול להתיר את האיסור ולאסור את המותר, ולבכר את הרע על פני הטוב.

רק על ידי לימוד התורה יוכל האדם לקיים את מצוות ה' בשלימות, נמצאת התורה היא זו ששומרת על עשיית המצוות לפיכך נקראת התורה 'שמירה'.

אף דור אנוש באו לכלל טעותם בסברם שצריך לעבוד את צבא השמים, וזאת משום שהם סמכו על דעת עצמם ולא למדו מאדם ושת.

"ושננתם לבניך ודברת בם בשבתך בביתך". (ו. ז)

בגמרא מסכת קידושין (דף ל) דרשו: "ושננתם. שיהיו דברי תורה מחודדים בפיוך שאם ישאל לך אדם דבר אל תגמגם ותאמר לו אלא אמור לו מיד, שנאמר אמור לחכמה אחותי את".

ובאמת יש מקום לדקדק ולשאול מדוע נמשלה התורה לאחות דוקא, וכי אם היינו מדמים אותה לאח כלום היה נגרע מערכה?

אלא, ביאר רבי יהודה לייב פיינ זצ"ל, כבר שנינו (ב"ק קלט:): "מי שמת והניח בנים ובנות. וכו'. נכסים מועטין, הבנות יזונו והבנים ישאלו על הפתחים". הרי לנו ושהירושה מועטה - הבנות קודמות ליטול מן הירושה ואילו הבנים יחזרו על הפתחים.

אף חכמת התורה כן; אם יאמר אדם שנכסיו מועטין ואין בידו להשתכר ולכן אין ביכלתו ללמוד או להחזיק לומדי תורה, צריך לומר לו שהחכמה היא כמו 'אחות', שאם הנכסים מועטים צריך לפרנס את הבת מהנכסים ולא לתת לה לחזר על הפתחים, ועל כן בראש ובראשונה צריך לדאוג לקיום התורה, אף כשהפרנסה דחוקה.

מסילות לאמונה

מיום שחרב בית המקדש, כך מובא בגמרא (ברכות ח.): "אמר רבי חייא בר אמי משמיה דעולא; אין לו להקדוש ברוך הוא בעולמו אלא ארבע אמות של הלכה בלבד".

את תפקיד הכהנים בעבודתם, מסביר הגאון רבי גבריאל יוסף לוי שליט"א - תופסים אלו הלנים בעומקה של הלכה. ובתי המדרשות המחזיקים בקרבם את לומדי התורה, הן אלו בתי המקדשות של 'מיום שחרב בית המקדש'.

צורת בית המדרש, כצורתו של בית המקדש, וכשם שהקרבן, הנר והלחם, קבועים הם לעולם, כך יהיה לימוד התורה האמיתי, בנוי בקביעות ובסדר. והוא הוא תלמודו של היושב בדל"ת אמות של הלכה, וממשיך את קיום וצורת עם ישראל שנחסרה על ידי החורבן.

שבת נחמו היא הראשונה בשבתות הנחמה שתיקנו לנו רבותינו ז"ל. בשלשת השבועות שלפני תשעה באב אנחנו נמצאים במצב שנגרם מההשלכות של תקופה זו. אנחנו כביכול מזדהים עם המצב של החורבן, רק שבמשך השנה אנחנו לא שמים לב ובתקופה זו הדבר מתבטא בהנהגות בפועל.

קעת עברנו למצב של נחמה. במה אנחנו מתנחמים?

"נחמו נחמו עמי". והרי יש לשאול אין לנו עדין לאאת ירושלים ולא את בית המקדש, ומהי אפוא הנחמה?

ביאור הדבר הוא: שורש הגלות הוא בחורבן הפנימי של עם ישראל. הגאולה היא חיות רוחנית בפנימיות של עם ישראל. כבר לפני החורבן, עם

אנשי אמונה

אורחות חיים מתוך הספר "אנשי אמונה" לתולדות צדיקי משפחת פינטו זיע"א

רבי יעקב פינטו שליט"א, נכדו של הצדיק רבי חיים זיע"א, נסע פעם עם חבריו למוגאדור, כדי להשתטח על קברו של זקינו, הצדיק רבי חיים זיע"א. בהגיעו לבית העלמין הוא מבחין בגוי זקן כשהוא מנקה את המצבה.

החבר הציג את רבי יעקב פינטו לפני אותו גוי, ואמר לו: "הנה נכדו של הצדיק".

אותו הגוי התרגש כל כך מהפגישה עם נכדו של הצדיק. הוא פנה לרבי יעקב שליט"א, ואמר לו:

"אני חייב לספר לך סיפור על סבך הקדוש. פעם אחת הייתי זקוק לסכום גדול של כסף, כדי לקנות כבש עבור מסיבה גדולה שנערכה בביתי. פרוטה לא היתה לי כדי לרכוש את הכבש. ולא עוד, אשתי הזהירה אותי כי אם אני לא אקנה כבש, מוטב שלא אחזור לביתי..."

"מרב צערי הלכתי לקברו של הצדיק רבי חיים זיע"א, ובכיתי שם ליד הקבר, עד שנרדמתי. בחלומי, אני רואה את רבי חיים האומר לי: אל תדאג. לך לשוק וקח משם את הכבש שאתה צריך, ואף אחד לא יבקש ממך כסף עבורו. ולא רק זאת, תלך גם לחנות בגדים, שם תקנה בגדים בשפע עבורך ועבור המשפחה, ואף אחד לא יבקש ממך תשלום עבור הבגדים, כי אני אשלם להם עבור מה שתיקח".

"כשהתעוררתי - כך סיפר הגוי - פחדתי מאד לעשות זאת. מי יודע מה יעשו לי? סיפרתי את החלום לאשתי, והיא צחקה עלי בצחוק פרוע ומבזה. היא אף לעגה לי כי מיום שהתחלתי לשמור על קברי היהודים, השתגעתי..."

"לבסוף החלטתי לעשות כפי שהרב אמר לי בחלום, למרות שהפחד קינן בליבי. הלכתי לשוק, שם מצאתי כבש שהייתי צריך מבלי שמישהו יבקש ממני כסף תמורתו. לאחר מכן הלכתי לחנות בגדים, מדדתי לעצמי בגדים, ובעלי המקום לא ביקשו ממני תשלום תמורתם, וכך הגעתי לביתי שמח וטוב לב. מאז אשתי מכבדת אותי ומעריכה מאוד את קדושת הצדיקים".

אלו הם מעשיהם של צדיקים, שזכותם גדולה אצל הקב"ה, עד שבכוח קדושתם יכולים ממש לברוא עולמות ומלואם.

ישראל התרחק מתוכנו הפנימי שלבית המקדש ושל הקדושה והרוחניות שנבעו ממנו ודרגא זו גרמה את החורבן.

כשאדם יושב בתשעה באב ובשבועות הקודמים לו ומתבונן בחסרון הגדול וכואב על כך, בכך מתגלה הפנימיות שלו שהוא מרגיש בצער השכינה ומרגיש שחסר השפעה של רוחניות, על ידי זה מתעורר מצב של גאולה וזוהי סיבת הנחמה שבאה מיד אחר תשעה באב.

מים אלו ימי 'בין הזמנים', מצד אחד זה זמן של

העצה לגאולה ובניית ביהמ"ק

פירושים רבים נאמרו לאימרה הנודעת 'כל המשמח חתן וכלה כאילו בנה אחת מחורבות ירושלים', אך מרן הגאון רבי יוסף חיים זוננפלד זצוק"ל היה רגיל לבאר, שהמצוה לשמח חתן וכלה יש בה גדר של 'אהבת חיים', שהרי החתן והכלה בלאו הכי שמחים הם, ומאיך מי שמשמחם אין לו סיבה לשמוח מצד עצמו, וכל שמחתו היא רק בעטיים של החתן והכלה, ונמצא שכל האהבה והשמחה שמביעים המשמחים - אהבת חיים היא, ובה זוכים לבנות חורבות ירושלים אשר נחרבו בגלל שגאת חיים. עלינו לדעת, כי כשם ששינאת חיים גורמת לחורבן ובכיה, כך אהבת חיים תגרום לגאולה ולשמחת עולם ולבנין בית המקדש במהרה בימינו אמן.

'חירות' מסויימת מכל מיני מחוייבויות וקביעויות שונות שנשמרים לאורך כל ימות השנה. אך מאידך מתגלה בו הנקודה הפנימית של כל בן תורה. נקודה פנימית זו אנו לומדים מימי החורבן.

כולם מכירים את דברי הגמרא בנדרים: "על מה אבדה הארץ על שלא ברכו בתורה תחילה". הר"ן מביא בשם רבנו יונה שהתורה לא היתה

חשובה בעיניהם לברך עליה.

כשבן ישיבה יוצא לבין הזמנים עם הידיעה הזו, כשהוא ירצה לתקן את סיבת החורבן, עליו להשתדל שהתורה תהיה חשובה בעיניו להתבונן בה ולכבדה ולא להסיח דעת חלילה ממנה, גם בימים אלו שאין גורם חיצוני מחייב ללמוד.

לימוד נוסף הוא מ"ז בתמוז שבטל התמיד. הגמרא בבבא קמא מספרת שבטל התמיד כי העלול הם חזיר וכשנעץ צפרניו בחומה נזדעזעה ארץ ישראל ארבע מאות פרסה על ארבע מאות פרסה. ומאותה שעה גרמו העוונות וטל התמיד.

כמה מוטל עלינו להישמר ולהיזהר בשמירה על המעלות אותם רכשנו במשך כל הזמן ולא לתת לחזיר לנעוץ צפרניו ולבקוע את החומה המקודשת שלנו.

ועוד הנהגה ראויה שיש מקום לשים לב אליה:

ספר החינוך בפרשתנו כותב במצות תלמוד תורה: כי בלימוד ידע האדם את דרכי ה', וזולתו לא ידע ולא יבין. ומתוך מצוה זו מגיע לאהבת ד'. ועם ההתבוננות בתורה תתישב האהבה בלב בהכרח.

נמצא אם כן שהמבחן האמיתי של לימוד תורה, הוא אהבת ה' היוצאת מכך.

ומהי הבחינה של אהבת השי"ת? בגמרא ביומא אנחנו לומדים כי אהבת ד' היא שיהא שם שמים מתאהב על ידך. כשבן ישיבה שב מהישיבה לביתו בבין הזמנים, שיכול הוא על ידי התנהגות של בן תורה אמיתי, הן בהנהגתו עם הבריות, בשמירת כבוד בתי כנסיות ובתי מדרשות, ואין צריך לומר לקדש ולהאזיב שם שמים, להרבות שלום בבין אדם לחברו ולהרבות כבוד שמים.

זאת ועוד, לכל אדם יש את בית המקדש הפרטי שלו, והוא צריך לבנות לו חומות סייגים וגדרים שלא יחרב חלילה ולא יפגע אצלו הצוויו הא-להי של 'ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם'.

תחילת החורבן וההרס היה כידוע ביום שבעה עשר בתמוז בהבקעת החומה, וכתיקון לכך עלינו לבצר את החומות של 'בית המקדש' הפרטי שלנו, ולהתנהג כראוי ללומדי תורה לקדש שם שמים ועל ידי כך אנו מקרבים את הגאולה השלימה. במהרה בימינו אמן.